

חתירות שפלות

את מה שעשה בזמנו שמעון פרס ליצחק רבין, עושה עכשיו פרס לבגין. בטרם המהפך הפוליטי הגדול, שהתחולל במדינה לפני למעלה משנה, כאשר יצחק רבין עוד היה ראש-הממשלה מטעם המערך, לא יכולתי לרדת לסוף דעתכם והשגותיכם בהקשר לאיש הזה. אני, כמעט כמו כולם, מקביל העולם הזה, חיוו את דעתם השלילית למנהיגותו של מר רבין כראש-ממשלה, ואילו, אתם, הייתם היחידים כמי עט, שתמכו בו לכל-אורך-הדרך, כמעט. בהתחלה חשבתי שאולי זה בגלל שאינכם מחבבים את פרס. אבל עכשיו התברר לי האמת כולה. האמת הפשוטה היא, שבעוד אני וקוראי העיתונים הרגילים, שאינם יודעים ומודעים למתרחש בדיוק מאחורי-הקלעים לא שיינו בגלל ששמעון פרס כה חתר תחת מנהיגותו של יצחק רבין עד שהצליח פשוט לשתק אותו ואת כשרונותיו המזהירים, ואתם הבחנתם בכישורים שלו ולכן הצדקתם מהלכים שלו ובדריבבה, לתמתם נגד חתירותיו השפלות של שמעון פרס נגד רבין, האיש שרק עכשיו גיליתי אותו ואת ישרו. רק עכשיו, כאשר רבין אינו נמצא תחת מטר חתירותיו של פרס מגלה רבין את כשרונותיו הגדולים, את מחשבותיו המעמיקות, לעומת המחשבות היבשות של פרס (כפי שטענתם תמיד) ורק עכשיו אני מתחיל להצטער מדוע בזמנו הלכתי וכתבתי לאחד העיתונים היומיים מכתב למערכת נגד יצחק רבין כראש ממשלה. פשוט לא תיארתי לעצמי שהאיש אינו יכול לתפקד כאשר חותרים תחתיו באופן השפל ביותר בלי הרף. כי גם מנהיג הוא בשר ודם!

ד. ברי-חיים, ירושלים

על ג'מטה ועל כמול

בשורות ושלולן אתיחס למאמרו של אורי אבנרי "ג'מטיקולציה" (העולם הזה 2135), כאשר התהיחסות הינה עקרונית ולא לדיעות גופן. במאמרו עירבב אבנרי את המונח ג'מטה (מחוזות), על שני מובניו, עם המונח "סמל". מיותר לציין כי המונחים עורבבו לצרכי המאמר באופן מגמתי. איני חולק על קביעתו של אבנרי, כי ג'מטה הינה, בין השאר, "הטיית הגוף הפנימי" (מימיקה) לצורך הדגשה, או בלשון אבן-שושן: "הגעת איבר מאיברי הגוף (יד, ראש) להדגשת הדיבור או כתחליף לדיבור הפה".

חובה לציין כי קיים מובן נוסף בהשאלה שהינה (עפ"י אבן-שושן) "פעולה חיצונית או צעד כלשהו הנעשים לשם הפגנה או רחש בלבד". החפפת שני המובנים של המונח לצורך המאמר יש בה, בלשון הימנעה, משום תעתוע. בספר "מבוא ללוגיקה" מאת אירווינג קופי עומד המתברר על טעות מסוג זה שבמאמר הנ"ל. הטעיה זו מכוונה "דרימטיות". דוגמה תבהיר את העניין:

"תכליתו של דבר היא שלמותו, תכלית החיים היא המוות. לכן אפשר לומר ש"תכליתו הוא השלמות של החיים". טיעון זה מופרך מיסודו, הואיל ולמילה "תכלית" יש שני מובנים: משרה וקץ. עובדה זו מנוצלת בארגומנט עד תום. במאמרו הגדיל אבנרי לעשות וערבב (מן התם, בידעין) את המילים "ג'מטה" ו"סמל" כאמור לעיל. ג'מטה מעצם הגדרתה הינה ריקה מסל תוכן ואילו סמל לעניינו הינו תמימות מירבי של תוכן (סמל מדינה, דגל הבהיר מהותן של ג'סטות הינו למעשה סמלים מפורשים. בכמה מקומות במאמרו מוזכרות המילים "ג'מטה" ו"סמל" במיחס אחד כמילים נרדפות. מעשה זה יש בו משום עירוב מין בשאינו מינו. עם כל הכבוד, צורת הרצאת דברים מעין זו אינה ראציונאלית וכל קורא נבון יבין בנקל כי הטענות מופרכים מיסודם.

רני ביער, תל-אביב

האמנם מעניין יותר?

במדור העט (העולם הזה 2137) אתם לועגים לאותם ישראלים שגלו בשבועות האחרונים עינין כה רב ברומו בין כריסי (המשך בעמוד 10)

איך מת פטאלין?

בעתונכם (העולם הזה 2137) במאמר בסידרה פתולוגיה של מנהיגות נאמר כי "אחרי שבץ נוסף מת סטאלין ב-5.3.53". אינני זוכר מאין לי גירסה אחרת: לור, כהנוביץ' היה חבר הפוליטביורו ונדונה הבעיה איך לשחרר ממאסרה את אשתו היהודיה של מולוטוב, שזמטושונה (מרי גלית). רתח סטאלין על כהנוביץ': 'בוגד!' ודרש לאסור אותו ואת כל היהודים יחד איתו ולהעבירם לבריוביד'אן. לא חשב כהנוביץ' הרבה, קם וירה בסטאלין והרגו בפני כל אנשי הפוליטביורו. וכך חיסל את הרשע, שמש העמים" — כן יאבדו כל אויביך השם!

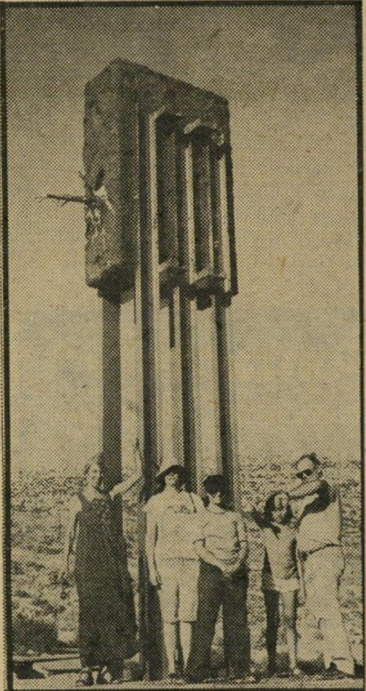
אינג'ינר ארכטנדר זרחין, תל-אביב

מאז מותו של סטאלין הופרחו גיר-טות רבות על צורת מותו. הגירסה המקורית בלתי היא שהוא מת משבץ.

שולם כאן!

לטרבי שעל אדמתו הוקם פסל, ולאנשי גוש-אמונים שיצרו את "כיכר המחסום לשלום" בשיקה:

אני מפסל שובכים באדמה ומקווה שיר נים יקננו בס. אני מקווה לשלום במזרח התיכון. שולם כאן. יש המציבים סמלים

אנדרטת "שולם '78" של תומרקין הרוצה בשלום — יכון לשלום

מעבר לים: יד של להיקורבזייה, אדריי כל גדול, בשדינגאר, פנג'אב, הודו. פרי קאסו צייר יונה צחורה וקרא לבתו פלומה. יש כאלה המציבים אות כעוגת-קרים בטוסי קאנה **.

במילחמה שואלים לשלום. "הרוצה בשי-לום יכון למילחמה" — אבסורד. בהסתכלנו אל ההיסטוריה בחיפוש אחר השלום, אנחי נו מוצאים אותו תקוע עמוק, כפסיק בין מילחמות. הרוצה בשלום — יכון לשלום.

לא ייתכן שלום כאשר גנרל נחשב למקצוע מכובד. לא ייתכן שלום, כשלאומי נות ודת נחשבות כערך עליון. שלום ייתכן אך ורק, כשהחוק יכבד את זולתו וזאת למרות שהזולת חלש ודעתו מנוגדת.

יגאל תומרקין, תל-אביב

* שובך עשוי אדמה ופלדה צבועה בגובה 5.5 מטר שהוצב מול התנחלות שילה.

** עוגת-קרים טוסקאנית בעיני: לשפץ את פירנצה ופראטו על-ידי קבוצות גופים, רכות ואלגנטיות, חסרות מקוריות ומשמעות, ולמוכרן כשלום לאיטלקים. לכך דרושים עוות-מצח, צניעות מזוייפת, ויח-סיצ'יבור מעולים.

היחסים עם הממונים עליך הולכים ומתער-רים. חוצפה יכולה ל-הביא לפיטורין, מחש-בה על התוצאות תביא רק תועלת. בת מאד-ניים: אין פנף כי הוא באמת אוהב או-תך, ואינו מעמיד פנים-כפי שאת חושבת ל-עיתים די קרובות.

תקרית בלתי-חשובה עשויה לגרום אצי-לך למשבר. אל תבזוי כסף: את עשויה להיכנס לתקופה של חוסר-פעילות, אם לא תזהרי או אם תבואי בקשר עם האדם הלא-נכון. משום כך, מר-טב לא להתחייב ל-טווח ארוך. אם תח-לטי לנסוע בימים ו' או שבת היזהרי ששום דבר חשוב לא יהיה תלוי במסע. הישמרי מפני גניבה, בייחוד אם את עלולה לנסוע.

חזניים 22 בספטמבר - 22 באוקטובר

נקרב 22 בנובמבר - 22 בדצמבר

תתפלא על שכל-יך הצרה ארבה אנשים מת-קשים להבינך. הצרה איתך, שאתה נמנה על ה"אבים הבודדים" ואינך מרבה לשתף לאחרונה את הקרו-בים לך בבעיות המעי-קות עליך באמת. צפר-ייה לך השבוע פעילות הקשורה בעבודת-כפ-יים. מעשהו של אדם יקר לך יכאיב לך, למ-רות שלא התכוון לכך. תצטרכי לעודד את בן-זוגך בפעילות, שבסופו של דבר תביא אושר לשניכם גם יחד.

קסות 23 בנובמבר - 20 בדצמבר

כוח-ההרגל משמש לך מדריך — וזה דבר טוב מאוד, השבוע. כי זהו שבוע של שיגרה, והרוצה להפר אותה באופן קיצוני, עשוי להיתקל בקשיים, שעליהם לא חלם כלל. גם מבחינה כספית לא כדאי להג-ים. יום א' בתחילת השבוע, גורם לך כאבי-ראש. יום ה' בסופו — יות חדשות וגם על בלתי-רגילים. לעומת זאת, בשטח הרומנטיקה — חלש.

נדי 21 בדצמבר - 19 בינואר

רומן סוער, משוגע מחש, נפתח בפניך, בת דלי, אם יהיו לך רק העיניים לראות את האיש, הנראה כבלתי-נכון. זה יתחיל בריב, זה יימשך בסערה, זה יגיע לשיאו באהבה גדולה, גם בענייני-כס-פים יש סערות, אבל לא דווקא שליליות: דע לעמוד על שלך, אך ברכות ובאצילות מסו-ימת. שמור על עצמך מבעיות-קיה — ואל תיתן למועד סיום הביטוח שלך לחלוף.

השבוע הינך נוטה להגומות, גם בגני-דרנות, ובעיקר מילוי-לית. יש לך מזל שכר-כנים מסויימים גור-מים שתהיה בנוסף לכך גם חביב ומקובל על ידיך, כולל גנות המין השני. אתה מקיף את עצמך ב"פעולות רומנטיות שונות כאמצעי בריחה ונכסמה על הסחבת שגורמת אותה.

אריה 21 ביולי - 21 באוגוסט

השבוע הינך נוטה להגומות, גם בגני-דרנות, ובעיקר מילוי-לית. יש לך מזל שכר-כנים מסויימים גור-מים שתהיה בנוסף לכך גם חביב ומקובל על ידיך, כולל גנות המין השני. אתה מקיף את עצמך ב"פעולות רומנטיות שונות כאמצעי בריחה ונכסמה על הסחבת שגורמת אותה.

דנים 19 בספטמבר - 18 באוקטובר

הביקורת שמתחו עליך שונאך, היתה, למרבה הצער, מוצדקת בחלקה. השבוע יהיה עליך לתקן את המעוות. עשה זאת, ב"קפדנות וביעילות, ו"יוקרתך האישית תר-יקע שחקים. בחיי ה"אהבה שלך אין שינוי — אתה פאסיבי בזמן האחרון ואין סיכוי ש-תשתנה דווקא השבוע. הצלחה חלקית עשויה ליפול בחלקך אם היא תיטול את היוזמה לידה. אל תפריע לה.

שור 21 באפריל - 20 במאי

זה לא יהיה נוח במיד-וד, אבל אם אתה רד-צה, אתה יכול להס-תכן. כהבר'ה ראש הריג-עו, הצרות בטווח-קצר, — כל אלה שקולים — אם רק תדע להתמיד על-ידי ההישגים ה"רציניים וכוח-הרצון שתפתח על-ידי עצ-תהפנית. מיקרה נעים ובלתי-צפוי עשוי להתגלות, אם לא תיזהר, תכליתית של איבה אישית או של קינאה מיקצ-רנית. אל תראי לו שאת נפגעת ממנו. העמיד פנים של לא-איכפתיות.

תאומים 21 במאי - 20 ביוני

מצבך הנפשי מוסיף להשתפר — וזאת, ב"זכות היכרויות חד-שות, ועליסוד כמה התפתחויות המוכיחות לך, כי יש לך כל ה"סיכויים לפענח את הקשרים שקשרו אותך למצב סטאטי. כיש-רונך יתגלה ברבים, למבוכתך ולשמחתך. אל תהיו שוטים, נצלו זאת לפרנסה.

סרטן 21 ביוני - 20 ביולי

צטער, אבל הזרתית אותך: אין זה שבוע לערוך מסעות או שי-נויים מרחיקי-לכת. אם תוכלי לשמור על מיס-גרת-חיים דומה לזו בה היית עד כה, בתנאים צדשים, תקלי בטיק-את על הבעיות. אם לא — מוטב שתסמכי לחלוטין על שיפוטו של איש בעל-שיקול. והעיקר — לא להגזים בשום דבר ואל לריב. יום א' הבא מגיש לך הזדמנות נדירה. אל תכתבי מכתבים חשובים ביום ג' המתקרב ואל.

אריה 21 ביולי - 21 באוגוסט

אחרי מסע ארוך ומפרך, אתה חוזר ל-מצב של רגיעה. השל-ווה תחדור, אטיאט, לתוך הייך ותמצא עצמך בעמדה של כוח. בת-לביאות: אל תה-ססי להפתטר, אם ה"בוס עושה לך צרות במישור האיש. זה לא כרוך בחוזה-עבודה. בן אריה: יום ב' ור' לא נועדו לזינוק בתחום העיסקי. דע לשמור על היש-לך.

בחנה 22 באוגוסט - 22 בספטמבר

פגישה שקיימת עם ישיש רס'מעלה בראי-שית השבוע, תיגרם לך קורת-רוח והרגשה כי אתה באמת משתו-אולי יש בזה שמץ מן האמת, אך יהיה עליך להוכיח זאת. לכן אל תהסס, ובכל מקום בו תינתן לך האפשרות, הצג את דיעותיך ללא חשש, והסבר את עמדתך. הסובבים אותך יבינו זאת. בת בתולה: חידלי ממישהק ה"ביישנות. אם תמשיכי כך, תיפגע סבלנותו וייעלם. הנחיתי את המהלומה מאוחר יותר.